

schriftelijke vragen (art. 41 rvo)

datum	:	25 maart 2015	
steller(s)	:	Ruben van Ottele, fractie lingewaard.NU	
onderwerp	:	Biogasinstallatie Bergerden	
ontvangst griffie	:	26 maart 2015	(in te vullen door de griffie)

De onderstaande vragen zijn gericht aan het college van burgemeester en wethouders.

Verzocht wordt de vragen schriftelijk te beantwoorden.

Aanleiding / toelichting:

Op 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad unaniem een projectafwijkingbesluit genomen om de bouw van een biogasinstallatie op Bergerden mogelijk te maken. Dit besluit was nodig omdat de bouw niet in het vigerende bestemmingsplan paste. De aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van deze installatie was weliswaar bij de Provincie ingediend, maar diende wel op gemeentelijk niveau aan het bestemmingsplan te worden getoetst. De gemeenteraad heeft zich met zijn besluit van 28 juni 2012 achter de realisatie van een biogasinstallatie op Bergerden geschaard. De Provincie heeft de omgevingsvergunning verleend (bron: Staatscourant, 31-3-2013).

De biogasinstallatie op Bergerden is tot op heden niet door de initiatiefnemer gerealiseerd. Bij de fractie lingewaard.NU zijn hierdoor, maar ook bij het zien van de documentaire "KRO Reporter De Biogas Beerput" (zie <https://www.youtube.com/watch?v=9otgOLwGkfA>, d.d. 29-11-2012) enkele vragen gerezen.

Vragen:

1. Wat is de status van de realisatie van de biogasinstallatie op Bergerden? Waarom is deze nog niet gerealiseerd en wanneer wordt realisatie alsnog verwacht?
2. Wat is de reactie van portefeuillehouder bij het zien van de documentaire waar naar verwezen wordt?
3. Zullen de geschetste situatie en consequenties ook op de biogasinstallatie op Bergerden van toepassing zijn?

Ondertekening:

*Namens de fractie lingewaard.NU
Ruben van Ottele*

beantwoording college

beantwoording vóór	: 25 april 2015	(in te vullen door de griffie)
behandelend ambtenaar	: Thijs Zee	
onderwerp	: Biogasininstallatie Bergerden	
datum beantwoording	: 12 mei 2015	
verzendsdatum	: 13 mei 2015	(in te vullen door de griffie)

(* : weghalen hetgeen niet van toepassing is)

Naar aanleiding van bovenstaande vragen treft u onderstaand het antwoord van het college aan.

Inleiding / toelichting:

De vragen van de fractie van Lingewaard.Nu hebben betrekking op de bouw van een biovergistingsinstallatie in het plangebied Bergerden. De voor de bouw en de activiteiten benodigde omgevingsvergunning is in 2013 verleend en onherroepelijk. De fractie van Lingewaard.Nu refereert aan een KRO-documentaire getiteld "De biogas beerput" uit 2012 en vraagt om een reactie.

Excuses voor de enigszins verlate reactie. De oorzaak lag met name in een extra tijdsinvestering door overleg met de Omgevingsdienst Regio Arnhem en de Omgevingsdienst Regio Arnhem.

Antwoorden:

1.Op 26 maart 2015 heeft wethouder Peren een overleg gehad met twee vertegenwoordigers van Bio Energie Bergerden B.V. De status van het project is dat vóór 1 juni 2015 een "financial close" wordt verwacht, zodat direct daarna kan worden begonnen met de bouwwerkzaamheden.

2. De geschetste situatie en consequenties, die in de reportage worden uiteengezet zijn, zijn van toepassing wanneer er zaken misgaan (bijvoorbeeld door ondeskundig personeel, misstanden in de afvalbranche). Hierbij dient overigens te worden opgemerkt dat het gaat om een reportage uit 2012 en dat de inzichten daarna zijn veranderd. Er is meer deskundigheid dan destijds.

In het geval van Bio Energie Bergerden kunnen we stellen dat de ondernemer deskundig is, omdat dit de enige en dus de hoofdactiviteit is (in de reportage is dit anders). Bovendien is de samenwerking gezocht met een deskundige partner die ook operationeel personeel zal leveren om de installatie operationeel te maken en te houden.

Verder mogen we ervan uitgaan dat de ondernemer integer is. Hiervoor is ten tijde van vergunningverlening een onafhankelijke toets gedaan in het kader van de Wet Bibob (integriteitscontrole).

Zolang de inrichtinghouder werkt conform zijn vergunning en de in Europa vastgestelde regels zullen er geen gezondheidsrisico's optreden en zal er in principe geen overlast plaatsvinden.

De Omgevingsdienst Regio Arnhem zal de inrichting controleren en toezicht houden.

Voor een meer uitgebreide reactie verwijzen wij naar het bijgevoegde memo van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

3. Voor het antwoord op de derde vraag verwijzen wij naar het antwoord op vraag 2.

burgemeester en wethouders van Lingewaard,
de secretaris,

drs. J. Wijnia

de burgemeester,

M.H.F. Schuurmans-Wijdeven

De tijdsbesteding in financiële zin verbonden aan de behandeling en beantwoording van bovenstaande art. 41 rvo-vragen door de behandelend ambtenaar bedroeg: 4 uur x € 102 (uurtarief) = € 408,- (exclusief urenbesteding door ODRA en ODRN).

Verzoek beantwoorden vragen van de fractie Lingewaard.NU

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS		
Datum adviesaanvraag		31 maart 2015
Aanvrager	Naam	Omgevingsdienst Arnhem)
	E-mailadres	Daphne.van.Gijtenbeek@odra.nl
	Telefoonnummer	026-377 1624
Bedrijf	Naam	Bio Energie Bergerden
	Adres	Veronica 7
	Gemeente	Bemmel
Procedure	Omschrijving	
	Fase WRS	☐ vooroverleg V5 ☐ ontvankelijkheidstoets W28/29/30/31 ☐ ontwerpbesluit W28/29/30/31 ☐ definitief besluit W28/29/30/31
Tijdschrijven	Zaaknummer	Z15.005604
	Opdrachtgever	ODRA
	Productnummer	AL_A1A
Eventueel zaaknummer vooroverleg		

INHOUDELIJKE GEGEVENS	
Naam inrichting/project Bio Energie Bergerden	
Onderwerp	☐ Bevi ☐ QRA ☐ UPD ☒ Overig
Vraag <p>Op 25 maart 2015 zijn er door de fractie Lingewaard.NU vragen gesteld over Biogasinstallatie Bergerden. De biogasinstallatie op Bergerden is tot op heden niet door de initiatiefnemer gerealiseerd. Bij de fractie lingewaard.NU zijn hierdoor, maar ook bij het zien van de documentaire "KRO Reporter De Biogas Beerput" vragen gerezen. De vraag die wij beantwoorden is of de geschetste situatie en consequenties ook op de biogasinstallatie op Bergerden van toepassing zijn?</p>	
Bij de beantwoording betrokken	Aanvraag + vergunningen van Bio Energie Bergerden Documentaire "KRO Reporter De Biogas Beerput"

Inleiding:

Op 25 maart 2015 zijn er door de fractie Lingewaard.NU vragen gesteld over Biogasinstallatie Bergerden. De biogasinstallatie op Bergerden is tot op heden niet door de initiatiefnemer gerealiseerd. Bij de fractie lingewaard.NU zijn hierdoor, maar ook bij het zien van de documentaire "KRO Reporter De Biogas Beerput" vragen gerezen. Om te bepalen welke situatie werd geschetst heeft de Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN) de documentaire bekeken. Wij zullen in deze notitie de aan de orde gekomen onderwerpen behandelen aan de hand van het proces en de aan- en afvoer van afvalstoffen.

Proces:

Bio Energie Bergerden is een inrichting voor het innemen van groenafval en afval van dierlijke afkomst, dit te bewerken, op te slaan en te verwerken teneinde energie te produceren. De biomassa bestaat uit plantaardige producten, bijproducten en afval van land- en bosbouw, dierlijke mest (maximaal 51 % van de aangeleverde biomassa is mest), producten die niet meer of minder geschikt zijn voor consumptie (bijproducten en/of afval producten van voedsel en diervoeder productie) en producten van de zogenaamde positieve lijst van het Ministerie van LNV. (In de bijlage zijn de stoffen opgenomen die Bio Energie Bergerden inneemt).

De productie van energie vindt plaats door deze biomassa te vergisten. Het biogas dat daardoor ontstaat, wordt opgewerkt tot aardgaskwaliteit of naar vloeibaar biogas. Bij beide processen wordt schone CO₂ gewonnen. Ook wordt (een deel van) het biogas gebruikt voor het opwekken van groene elektriciteit en voor het produceren van warmte door middel van Warmte Kracht Koppeling (WKK). Als bijproduct kan gedurende een voorbewerking (snelle vergisting) van sommige biomassa bio-ethanol worden gemaakt. Het digestaat zal worden uitgereden op het land en/of worden bewerkt tot (kunst)meststoffen.

Bio Energie Bergerden is vergelijkbaar met de vergister van de reportage, omdat het in beide gevallen om een co-vergister gaat. Het betreft een co-vergister, omdat er behalve mest ook andere afvalstoffen worden toegevoegd aan het te vergisten product. Echter dit is geen vergister die staat bij een boer. In die zin is het niet zo dat een ondernemer zomaar de beschikking krijgt over een chemische installatie (zoals in de reportage wordt gesuggereerd)

Proces

Naar aanleiding van de documentaire wordt tav het proces nader ingegaan op:

- A. Inzamelen gevaarlijk afval
- B. Mogelijke bodemverontreiniging
- C. Energieopbrengst laag
- D. Luchtemissie (Waterstofsulfide (H₂S))

Ad. A

Biogas Bergerden heeft geen vergunning voor het verzamelen van gevaarlijke afvalstoffen, zodat dit niet aan de orde is. Indien er toch gevaarlijke stoffen worden ingezameld is de inrichtinghouder in overtreding. Dit is daarmee iets wat aan de orde moet komen bij een inspectie.

Ad. B

In de reportage wordt gezegd dat er bodemverontreiniging kan ontstaan door gebruik van digestaat (restproduct) als mestproduct op de bodem. Het digestaat moet voldoen aan de eisen van de Meststoffenwet als zij dit willen uitrijden over land. Hierin staat dat het digestaat alleen als meststof (met aanduiding 'co-vergiste mest') mag worden gebruikt als het verkregen is door vergisting van tenminste 50 procent uitwerpselen van dieren, met als nevenbestanden uitsluitend één of meer producten van de zogenoemde positieve lijst. Nevenbestanddelen mogen uitsluitend één of meer producten van de zogenoemde positieve lijst zijn. Het 50-procent-criterium is gebaseerd op gewicht.

Bij normale bedrijfsvoering zal de kans op bodemverontreiniging klein zijn, omdat zal moeten worden voldaan aan de geldende wet- en regelgeving.

Ad. C

In de reportage wordt gezegd dat de energie opbrengst laag is, omdat je er bijna net zoveel energie instopt als je eruit haalt. Dit betekent dat het daarmee niet rendabel is zonder het krijgen van subsidie. Dit is op zich een juiste conclusie, wanneer het gas wordt gebruikt voor opwekking van

energie door middel van een WKK. Bij Bio Energie Bergerden zal gebruik worden gemaakt van een groengas installatie. Dit soort installaties hebben een groter rendement en naar verwachting wel rendabel.

Ad. D

In de reportage is gezegd dat er vier doden zijn te betreuren door het ontstaan van waterstofsulfide. In het voorbeeld ging het om mensen die waren overleden in de bedrijfshal, zodat aangenomen kan worden dat het gas in een afgesloten ruimte is vrijgekomen. Hierdoor is er in de hal een dodelijke concentratie ontstaan. Dit is een aspect van arbeidsveiligheid waarvoor de Inspectie voor SZW verantwoordelijk is. Indien het gas buiten de inrichting vrij zou komen is de verspreiding erg afhankelijk van de wind en van de hoogte van de bron. Echter kan worden aangenomen dat de verspreiding dusdanig is dat de concentratie zo laag is dat dit niet dodelijk is. Wel zal er dan een rotte eierenlucht worden waargenomen in de omgeving.

Aanvoer van afvalstoffen

In de reportage kwam aan de orde dat er veel verschillende soorten afvalstoffen worden ingenomen van verschillende handelaren. Het is niet te controleren wat de vergister in gaat, omdat niet alles in de begeleidingspapieren is terug te vinden. Bovendien zouden inspecties hierop niet voldoende zijn ingericht. Voorts zou de reactie in de vergister onvoorspelbaar zijn, waardoor storingen in de installatie ontstaan. De storingen worden veroorzaakt door reacties tussen de verschillende afvalstromen die op voorhand niet waren voorzien. Een reactie kan ontstaan tussen bijvoorbeeld slachtafval (dunnedarmslijm) en wei ((zuivel). In voorbeeld uit de reportage is H₂S ontstaan. De onderwerpen die in dit kader worden behandeld zijn:

- E. Inname afvalstoffen bij verschillende handelaren;
- F. Veiligheid installatie (storingen);

Ad. E.

Bio Energie Bergerden neemt ook afvalstoffen in die zijn genoemd in de reportage. Risico dat er een reactie ontstaat tussen de verschillende afvalstromen is niet op voorhand uit te sluiten. Het gaat hier echter niet om een vergister bij de boer die het er "even bij" doet. We kunnen er van uitgaan dat hier vakkundig personeel aanwezig is, die weet hoe zij moeten omgaan met een dergelijke installatie. Bio Energie Bergerden probeert een en ander te borgen door werkprotocollen, instructies en interne controles in haar milieuzorgsysteem op te nemen. Wat in de vergunning is vastgelegd. Tevens is Bio Energie Bergerden de samenwerking aangegaan met Biogasplus (www.biogasplus.nl). Zij leveren de projectdirecteur en tevens een operationeel medewerker, welke beide ruime ervaring hebben binnen deze branche.

In de vergunning is vastgelegd welke afvalstoffen mogen worden ingenomen en de daarbij behorende Euralcodes. In de aanvraag is tevens een innamebeleid opgenomen, welke in de vergunning is opgenomen. Door deze onderdelen voor te schrijven kan worden geïnspecteerd (ketentoezicht) of de inrichtinghouder conform zijn vergunning werkt.

Als laatste heeft de Autoriteit Consument en Markt (ACM) kwaliteitseisen vastgesteld aan het te leveren groene gas. Aan deze eisen kan niet worden voldaan als men "zomaar" afvalstoffen inneemt en er geen controle is.

Ad F.

Mocht er desondanks een incident optreden, dan zijn er diverse veiligheidsmaatregelen in de installatie ingebouwd die in werking moeten treden. In het geval van Bio Energie Bergerden is de beveiliging dat er een goede overdrukbeveiliging aanwezig is. Bij Bio Energie Bergerden is deze veiligheid in de vorm van een fakkeltje in de vergunning voorgeschreven. De positionering van de fakkeltje of afblaas-inrichting dient aan de veiligheidseisen te voldoen conform het gestelde in de Richtlijn NPR 7910-1. De Richtlijn NPR 7910-1 "Gevarenzone-indeling met betrekking tot ontploffingsgevaar", is van toepassing in ruimten en installaties waar een ontplofbare atmosfeer kan ontstaan door onder andere de aanwezigheid van brandbare gassen. Verder vindt er continue meting plaats van de:

- Procestemperatuur;
- Ammoniakmeting van het spuiwater van de luchtwasser;
- Het H₂S gehalte in biogas;

- Druk van het biogas in de gasbuffers;
- Samenstelling biogas.

In de vergunning is voorgeschreven dat de inrichting in goede staat van onderhoud moet verkeren.

Mogelijke overlast

Tijdens de reportage zijn de hierna volgende zaken naar voren gekomen met betrekking tot overlast naar de omgeving:

- G. Gezondheid (misselijk, irritatie aan ogen en de luchtwegen)
- H. Stankoverlast (lijkenlucht, gier, mest en kuilvoer);
- I. Mogelijke effecten van het restproduct;
- J. Relatie met chronische botulisme bij dieren.

Ad G.

In het geval het bedrijf onder normale bedrijfsvoering in werking is, zijn er geen schadelijke emissies te verwachten. Mocht er toch een storing zijn, dan worden de schadelijke emissies afgevangen en middels een fakkel verbrand.

Verder zijn op Europees niveau gezondheidsvoorschriften vastgesteld inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke voorschriften en afgeleide producten, enz. In deze Europese Verordening is vastgelegd waaraan een biogasinstallatie moet voldoen. Hierbij wordt voorgeschreven: een pasteurisatie-/ontsmettingstoestel, normen waaraan dit toestel moet voldoen en normen voor micro-organismen waaraan het gistingsresidu moet voldoen.

Bij normale bedrijfsvoering zullen de vrijkomende pathogenen worden afgebroken of worden afgevangen en komen deze stoffen niet vrij. Hierdoor is geen sprake van effecten op de gezondheid van personeel, omwonenden en het milieu.

Ad. H

In de reportage wordt gesproken van stankhinder in de omgeving. Aangegeven is dat regelmatig een lijkenlucht wordt geroken en dat het ook wel ruikt naar mest of ingekuuld voer.

Om tot vergunningverlening te komen is destijds een onderzoek gedaan naar de verwachte geurhinder. In de vergunning is, aan de hand van het bij de aanvraag zittende onderzoek, een acceptabel geurhinderniveau vastgesteld met in acht nemen van de Beleidsregels Geur (Nr. 2009/74 d.d. 27 april 2009) van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Uit de verspreidingsberekeningen van het onderzoek volgt dat, zelfs in de worst-case situatie wordt voldaan aan de richtwaarden uit het Gelders geurbeleid. De werkelijke geurbelasting is naar verwachting lager, omdat van de worst-case situatie is uitgegaan. Aan de hand van de rapportage zijn in de vergunning voorschriften opgenomen waarin de geuremissie van de verschillende geurbronnen is vastgelegd. Ook is de wijze van controle in de vergunning vastgelegd.

De installatie was op moment van vergunningverlening nog niet gerealiseerd, waardoor aannames zijn gedaan. In de vergunning is een eenmalige meting verplicht gesteld om te toetsen of aan de in de vergunning opgenomen emissie-eis wordt voldaan. Indien dit niet het geval is dan moeten er passende maatregelen worden getroffen om de geurhinder terug te brengen. Hierdoor zal bij hogere emissie dan vergund maatregelen moeten worden getroffen om alsnog te voldoen.

Ad. I

Bij Bio Energie Bergerden wordt het restproduct van de co-vergister, het zogenoemde digestaat, teruggevoerd in het vergistingsproces of uitgereden over land en/of bewerkt tot (kunst)meststoffen.

De meststoffenwet bepaalt onder welke voorwaarden digestaat van co-vergisting mag worden gebruikt als dierlijke meststof. Als uitsluitend producten van de zogenaamde positieve lijst worden toegevoegd aan een mestvergistingsproces, en het te vergisten mengsel in hoofdzaak bestaat uit dierlijke mest, dan mag het digestaat als meststof worden gebruikt.

Als Bio Energie Bergerden minder dan 50% dierlijke meststoffen toevoegt aan de te vergisten biomassa of afvalstoffen toevoegt, die niet voorkomen op de positieve lijst van LNV, voldoet het

digestaat niet aan de meststoffenwet. Dit betekent dat het digestaat niet als meststof maar als afvalstof moet worden afgezet.

Ad. J

In de reportage werd tevens aangegeven dat er een relatie ligt tussen de ziekte van dieren (chronische botulisme) en het vergisten van afvalstoffen.

In de inrichting wordt dierlijke mest en (afval)stoffen van dierlijke oorsprong vergist. Om de gezondheid van dieren en mensen te borgen moet de inrichting voldoen aan de rechtstreeks werkende Europese Verordening dierlijke bijproducten. In deze verordening is vastgelegd waaraan een biogasinstallatie moet voldoen.

Over de relatie tussen chronische botulisme bij dieren en het vergisten van afvalstoffen zijn, voor zover ons bekend, geen aantoonbare bewijzen.

Conclusie:

De geschetste situatie en consequenties, die in de reportage worden uiteengezet zijn, zijn van toepassing wanneer er zaken misgaan(ondeskundig personeel, misstanden in de afvalbranche). Hierbij dient overigens te worden opgemerkt dan het gaat om een reportage uit 2012 en dat de inzichten daarna zijn veranderd. Er is meer deskundigheid dan destijds.

In het geval van Bio Energie Bergerden kunnen we stellen dat de ondernemer deskundig is, omdat dit niet een activiteit is die er even bij wordt gedaan(in de reportage is dit wel het geval). Bovendien is de samenwerking gezocht met een deskundige partner die ook operationeel personeel zal leveren om de installatie operationeel te maken en te houden.

Verder mogen we ervan uitgaan dat de ondernemer integer is. Hiervoor is ten tijde van vergunningverlening een onafhankelijke toets gedaan in het kader van de Wet Bibob (integriteitscontrole).

Zolang de inrichtinghouder werkt conform zijn vergunning en de in Europa vastgestelde regels zullen er geen gezondheidsrisico's optreden en zal er in principe geen overlast plaatsvinden.

Bijlage: Stoffenlijst:

Gebruikelijke benaming afvalstof	Euralcodes
Slib van wassen en schoonmaken	02 01 01
Afval van dierlijke weefsels	02 01 02
Afval van plantaardige weefsels	02 01 03
dierlijke feces, urine en mest (inclusief stro), afvalwater, gescheiden ingezameld en elders verwerkt	02 01 06
Afval van bosbouw	02 01 07
afval zoals tuin, land en bosbouw	02 01 99
slib van wassen en schoonmaken	02 02 01
afval van dierlijke weefsels	02 02 02
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal (van bereiding en bewerking van vlees, vis en ander van voedsel van dierlijke oorsprong)	02 02 03
slib van waterbehandeling ter plaatse	02 02 04
afval van vlees en vis	02 02 99
slib van wassen, schoonmaken, pellen, centrifugeren en scheiden(bewerking fruit, groente granen etc.)	02 03 01
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal(bewerking fruit, groente granen etc.)	02 03 04
slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse	02 03 05
groente, fruit en granen	02 03 99
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal (afval van suikerverwerking)	02 04 01
slib van afvalbehandeling ter plaatse (van suikerverwerking)	02 04 03
Afval van suikerverwerking	02 04 99
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal zijnde afval van zuivelindustrie	02 05 01
slib van afvalbehandeling ter plaatse (van zuivelindustrie)	02 05 02
Afval van zuivelindustrie	02 05 99
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal zijnde afval van banketbakkerijen	02 06 01
slib van afvalbehandeling ter plaatse, zijnde afval van banketbakkerijen	02 06 03
Afval zoals van banketbakkerijen	02 06 99
afval van wassen, schoonmaken mechanisch bewerken van grondstoffen	02 07 01
afval van destillatie van alcoholische dranken	02 07 02
voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal (afval van productie alcoholische dranken en niet alcoholische dranken)	02 07 04
slib van afvalbehandeling ter plaatse materiaal (afval van productie alcoholische dranken en niet alcoholische dranken)	02 07 05
Afval van productie alcoholische dranken en niet alcoholische dranken	02 07 99
Glycerine die afkomstig is van industriële processen	07 07 99
Zuiverings-slib afkomstig van een rioolwaterzuivering voor de bereiding van water bestemd voor menselijke consumptie	19 09 02
Zuiverings-slib afkomstig van rioolwaterzuivering voor zuiveren van industrieel afvalwater)	19 02 06
biologisch afbreekbaar keuken- en kantineafval	20 01 08
spijsolie en -vetten	20 01 25
Stoffen van de positieve lijst (niet zijnde afvalstoffen)	nvt